

Slovenský preklad časti uznesenia 37. zasadnutia Výboru svetového dedičstva

Bod 26. Lokalita: Bukové pralesy Karpát a staré bučiny Nemecka (Nemecko, Slovensko, Ukrajina) (N 1133bis)

Aktuálne otázky ochrany:

Centrum svetového dedičstva a IUCN dostali informácie od expertnej misie Rady Európy, ktorá navštívila v októbri 2012 Národný park Poloniny na Slovensku ako súčasť procesu kontroly odporúčaných opatrení v chránených územiach, ktoré obdržali Európsky diplom. Časti parku sú súčasťou slovenských lokalít zapísaných na Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Správa vyzdvihla niekoľko hrozieb a výziev pre ochranu lokality s tým, že park je nimi konfrontovaný tak, ako je to popísané nižšie. V septembri 2012 Centrum svetového dedičstva a IUCN zároveň obdržali list od slovenskej mimovládnej organizácie, ktorý popisuje rôzne ohrozenia tejto lokality, ktoré boli odovzdané zmluvným stranám v októbri 2012.

V reakcii na listy Centra svetového dedičstva z 15. februára a 19. marca 2013 týkajúce sa žiadosti o informácie o hrozbách a opatreniach prijatých na ich riešenie, zmluvná strana odpovedala dňa 28. marca 2013, kde uvádza, že podrobné informácie na celkovú situáciu týkajúcu sa lokality budú Centru svetového dedičstva zaslané zmluvnou stranou v periodickej správe. Zmluvná strana sa tiež zmienila v liste, že by mohla požiadať o pomoc Centrum svetového dedičstva, aby bolo možné posúdiť stav ochrany lokalít svetového dedičstva a dospela k záveru, že ministerstvo životného prostredia bude "hľadať najvhodnejšie opatrenia na riešenie problémov lokality svetového kultúrneho dedičstva".

Nasledujúce otázky týkajúce sa ochrany lokality boli identifikované na základe získaných informácií a vzťahujú sa iba na časť lokality nachádzajúcej sa na Slovensku, a to najmä na národný park Poloniny:

a) Nedostatočný integrovaný manažment:

IUCN konštatuje, že hoci Plán integrovaného manažmentu lokality bol spracovaný v čase jej zápisu, jeho realizácia nie je zreteľná, ani jeho vzťah k ostatným lesným hospodárskym plánom v niekoľkých lesných rezerváciách, ktoré tvoria slovenskú súčasť lokality, ktoré neberú do úvahy status svetového kultúrneho dedičstva a neposkytujú dostatočnú úroveň ochrany pre tieto výnimočné univerzálne hodnoty (OUV).

Centrum svetového dedičstva a IUCN zdôrazňuje závery skupiny odborníkov z Európskeho diplomu, ktorí uvádzajú, že správu parku nemožno považovať za príkladnú, tak ako sa to požaduje podľa kritérií Európskeho diplomu pre chránené územia. Skupina odborníkov odporúča, aby zmluvná strana okamžite začala proces vypracovania nového integrovaného plánu manažmentu pre lokalitu s Európskym diplomom, ktorý by riešil všetky možnosti využitia krajiny a rôzne aktivity (turistika, poľovníctvo), aby mohla plniť svoje záväzky podľa kritérií Európskeho diplomu pre chránené územia. Zmluvná strana bola požiadaná, aby predložila návrh manažmentového plánu do novembra 2014, aby koordinovala tento proces s Pilotným výborom

a aby požiadala Radu Európy o pomoc. Spojiť sa so všetkými ostatnými príslušnými medzinárodnými organizáciami, vrátane UNESCO a IUCN. Zmluvná strana má požadovať aj o finančnú externú podporu v prípade potreby a využiť externé technické znalosti. V prípade nedodržania týchto odporúčaní skupina odborníkov odporúča, aby bol Európsky diplom lokality okamžite odňatý.

b) Neudržateľná ťažba dreva

Podľa informácií uvedených v správe z Rady Európy, lesné hospodárske plány umožňujú v rezerváciách, ktoré tvoria slovenská časť lokality svetového prírodného dedičstva, ťažbu dreva. Expertná misia dospela k záveru, že 93% parku je pod silným tlakom neudržateľnej ťažby dreva, rovnako ako lovu a pytliactva.

c) Rozvoj infraštruktúry

Správa obdržaná od Rady Európy tiež spomína niekoľko projektov v oblasti infraštruktúry (napríklad výstavba anténneho zosilňovača, ciest a infraštruktúry pre masovú turistiku), ktoré sú naplánované v bezprostrednom okolí lokality svetového dedičstva UNESCO.

Záver

Centrum svetového dedičstva a IUCN berie na vedomie správu Rady Európy, ktorá poukazuje na fakt, že slovenská časť lokality svetového dedičstva je ovplyvnená hrozbami, ktoré majú na lokalitu svetového prírodného dedičstva taký vplyv, že je ohrozená jej výnimočná univerzálna hodnota, najmä jej integrita, čo ešte zhoršuje absencia integrovaného manažmentu. Preto odporúča, aby zmluvná strana (Slovensko) bolo požiadaná o prijatie viacerých okamžitých opatrení na zastavenie činností, ktoré negatívne ovplyvňujú lokalitu, priamo i nepriamo zlepšiť manažment slovenskej časti lokality a posilniť svoju medzinárodnú spoluprácu s Nemeckom a Ukrajinou pre efektívnejší manažment tejto trojstrannej lokality ako celku.

Rozhodnutie: 37 COM 7B.26

Výbor pre svetové dedičstvo,

- 1. Po preskúmaní dokumentov WHC-13/37.COM/7B.Add,*
- 2. Vychádzajúc z rozhodnutia 35 COM 8B.13, prijatého na 35. zasadnutí (UNESCO, 2011),*
- 3. Vyjadruje svoje znepokojenie ohľadom úrovne hrozieb, ktoré by mohli mať vplyv na výnimočnú univerzálnu hodnotu a integritu lokality a nad nedostatkom adekvátnej odozvy manažmentu na riešenie týchto tlakov;*
- 4. Žiada zmluvnú stranu (Slovensko), aby zabezpečila zahrnutie komplexnej vízie rozvoja slovenskej časti lokality a praktického usmernenia pre dosiahnutie účinnej ochrany jeho výnimočných univerzálnych hodnôt a najmä jej integrity do manažmentového plánu požadovaného Radou Európy, aby sa zabezpečilo, že obe požiadavky dohovoru a aj Rady Európy budú plnené v jednom manažmentovom pláne;*
- 5. Žiada tiež, aby zmluvná strana posilnila spoluprácu medzi rôznymi ministerstvami a úradmi zodpovednými za správu lokality a zabezpečila, aby zahrnuli lokalitu svetového dedičstva do svojich stratégií a plánov;*

6. Vyzýva zmluvnú stranu zastaviť neudržateľnú ťažbu dreva v rámci lokality svetového dedičstva;

7. Pripomína, že posúdenia vplyvov na životné prostredie (EIA), by mali byť vykonané a predložené Centru svetového dedičstva pre všetky rozvojové projekty v rámci lokality a jej okolia, ktoré by mohli ovplyvniť jej svetovú hodnotu, v súlade s odsekom 172 operačných usmernení a ďalej žiadajú zmluvnú stranu, aby okamžite zastavila všetky projekty rozvoja infraštruktúry, ktoré by mohli mať vplyv na svetovú hodnotu lokality, kým posúdenia EIA nie sú vykonané;

8. Nabáda zmluvné strany Nemecko, Slovensko a Ukrajinu, aby zvýšili ich spoluprácu a realizovali odporúčania prijaté rozhodnutím výboru 35 COM 8B.13, najmä zavedenie integrovaného systému riadenia pre trojstrannú lokalitu, na zabezpečenie ochrany funkčnej väzby medzi jednotlivými jej časťami, rovnako ako na výskum a plány monitoringu s cieľom kontrolovať lokalitu ako celok a na rozvoj kapacít s cieľom zdieľať osvedčené postupy;

9. Požaduje ďalej, aby Slovensko predložilo Centru svetového dedičstva aktualizovanú správu o stave zachovania lokality do 1. februára 2014, aby mohla byť posúdená Výborom svetového dedičstva na jeho 38. zasadnutí v roku 2014.